

**Szombathely Megyei Jogú Város
Helyi Választási Bizottsága**

Szám: 1817-18/2018.

Tárgy: döntés választási kifogás tárgyában

Szombathely Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottság

12/2018. (X.3.) HVB számú határozata

Szombathely Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága I. K. R. szombathelyi lakos által 2018. október 1. napján benyújtott kifogásának részben helyt ad.

A Bizottság megállapítja, azzal, hogy ismeretlenek összefirkálták a FIDESZ-KDNP képviselőjelöltjének plakátjait, megsértették a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2.§ (1) bekezdés a) és e) pontja szerinti alapelveket.

A Bizottság megállapítja, azzal, hogy a Momentum Mozgalom (1077 Budapest, Rózsa u. 22.) a „HENDE TERV” feliratú laminált plakátokat Szombathely város területén kihelyezte, megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2.§ (1) bekezdés a) és e) pontja szerinti alapelveket. A Bizottság a Momentum Mozgalmat, mint jogsértőt eltiltja a további jogsértéstől, és a választási kampány szabályainak megsértése miatt 50.000,- Ft, azaz ötvenezer forint összegű bírságot szab ki.

A bírságot a jelölő szervezetnek a Nemzeti Választási Iroda Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040391-00000000 fizetési számlaszámára kell átutalással megfizetnie e határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. Az átutalás közleményében fel kell tüntetni a Választási Bizottság székhelytelepülésének megnevezését (Szombathely), valamint határozatának számát. Amennyiben a jelölő szervezet fizetési kötelezettségének a fenti határidőre nem tesz eleget, úgy a bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

A bizottság a kifogást egyebekben elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be a Helyi Választási Bizottsághoz jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörében hozott határozata ellen. A fellebbezést személyesen, levélben (9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3.) telefaxon (+36-94/520-604) vagy elektronikus levélben (valasztas@szombathely.hu) úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. október 6. napján 16.00 óráig megérkezzen. A fellebbezésnek tartalmaznia kell a kérelem a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 223.§ (3) bekezdése szerinti alapját, a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fenti határidő elmulasztása jogvesztő hatályú. A fellebbezés tárgyi illetékmentes.

A fellebbezést Területi Választási Bizottság (9700 Szombathely, Berzsényi tér 1.) bírálja el.

INDOKOLÁS

2018. október 1. napján I.K.R. szombathelyi lakos választási kifogást nyújtott be a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2.§ (1) bekezdés a) – a választás tisztaságának megóvása – és e) pontjában – a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás – foglalt alapelvek megsértése miatt.

A kifogásban előadta, hogy ismeretlenek a FIDESZ-KDNP által Szombathely település 05. számú egyéni választókerületébe kihelyezett, a fenti jelölő szervezetek egyéni jelöltjét ábrázoló plakátokat – a 2018. október 2. napján írásban megküldött, a kifogásban szereplő dátumot pontosító beadványában foglaltak szerint - 2018. szeptember 28. napján „0 Ft”, illetve „Hende 0” feliratokkal összefirkálták. A feliratok nem távolíthatók el a képviselőjelöltet ábrázoló plakátok megrongálódása nélkül, ezért a plakátokat újra kell ragasztani, így megállapítható, hogy az elkövetők anyagi kárt is okoztak.

Ezen túlmenően a fenti időpontban ismeretlenek fehér laminált „HENDE TERV” feliratú plakátokat helyeztek ki Szombathely város területén, amihez a kifogást tevő csatolt 3 db laminált táblát, valamint a http://ugytudjuk.hu/cikk/20180929_hende-tervet-hirdetett-a-momentum-szombathelyre internetes cikket.

A kifogást tevő álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy a FIDESZ-KDNP egyéni képviselőjelöltjét ábrázoló plakátok összefirkálása és a laminált fehér plakátok kihelyezése jogszabálysértő magatartás, és sérti a választási eljárás a választás tisztaságának megóvása, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveit.

Mindezek alapján kérte a bizottságot, hogy a kifogásnak adjon helyt, állapítsa meg a jogszabálysértés tényét, a jogsértőt a további jogszabálysértéstől tiltsa el, és szabjon ki bírságot. E mellett azt is kérte, hogy a rongálás kapcsán kezdeményezze a hatáskörrel rendelkező szerv (rendőrség) eljárást is.

I.

A Ve. 212.§-a kimondja, hogy a kifogást írásban lehet benyújtani. A kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését, a jogszabálysértés bizonyítékait, a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét, a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját.

A Bizottság megállapította, hogy a kifogás tartalmazza a kifogás benyújtójának a Ve. 212.§ (2) bekezdés c) és d) pontjaiban meghatározott adatait, bizonyítékként becsatolta a helyszínen készült fényképeket, a kifogásban említett laminált plakátokat, valamint a http://ugytudjuk.hu/cikk/20180929_hende-tervet-hirdetett-a-momentum-szombathelyre internetes cikket. A kifogás benyújtója jogszabálysértésként a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) – a választás tisztaságának megóvása – és e) pontjában – a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás – foglalt alapelvek megsértését jelölte meg.

A Ve. 209.§ (1) bekezdése szerint a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására jogosult választási bizottsághoz. A Bizottság azt is megállapította, hogy a kifogásban megjelölt jogszabálysértő magatartás 2018. szeptember 28. napján történt, és

a kifogást 2018. október 1. napján nyújtották be, így az a törvényes határidőn belül került benyújtásra.

II.

A Bizottság a kifogást megvizsgálva azt a megállapítást tette, hogy a kifogás kétféle, egymástól független magatartást nevezett meg. Egyrészt a képviselőjelölt választási plakátjainak összefirkálását, másrészt a „HENDE TERV” feliratú laminált plakátok kihelyezését. A Bizottság a kétféle magatartást külön vizsgálta a kifogást tevő által megjelölt jogszabálysértések megvalósulása, valamint az esetleges szankciók szempontjából.

A Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontja előírja, hogy a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. A Kúria a Kvk.IV.37.488/2014/3. számú végzésében már kifejtette, hogy a választási kampány a véleménynyilvánítás szabadsága megnyilvánulási formája, és hangsúlyozta azt is, hogy kampányidőszakban különösen fontos a véleményszabadság érvényesülése. A Ve. nem tiltja a negatív kampány folytatását. Ami azt jelenti, hogy megengedett a konkurens jelölt képessége hiányosságainak, programhibáinak felsorolása, felnagyítása, karikírozása, a kampányt folytató előnyeinek hangsúlyozása mellett. Az ilyen irányú kampánytevékenységnek azonban gátat szabnak a Ve. alapelvei. A Kúria már több eseti döntésben rámutatott, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás a joggal való visszaélés törvényi tilalmát rögzítő polgári jogi szabályozásból kiindulva az egész jogrendszert átható követelmény. Azt jelenti, hogy a jogintézményekkel célhoz és tartalmához kötötten élhetnek annak címzettjei. Csak az a joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető.

A véleménynyilvánítás szabadsága az Alaptörvényben és a Ptk.-ban megfogalmazott emberi méltósághoz való joggal összeegyeztetve gyakorolható. Ebből a szempontból kell vizsgálni, hogy a kifogásolt magatartások sértik-e a fenti jogot.

Az Alkotmánybíróság 1/2013.(I.7.) AB határozatában kifejtette, hogy az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek által folytatott kampánytevékenységre. Az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdésére és IX. cikkének (4) bekezdésére hivatkozással leszögezhető, hogy a kampánytevékenység során a jelöltek, jelölő szervezetek vagy közszereplők bírálatakor a véleménynyilvánítás szabadságának kiemelt védelme mellett is alkotmányos határt szab az emberi méltóság védelme. Az emberi méltóság védelme értelmezése kérdésében a Ptk. 2:44.§-ában foglaltakra is figyelemmel kell lenni.

A Kúria több eseti döntésében is kifejtette, a Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontjában meghatározott választási alapelv sérelme akkor állapítható meg, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, vagy elferdítésével megkísérik a választókat megtéveszteni, és ezáltal politikai ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni.

A Bizottság álláspontja szerint a FIDESZ-KDNP képviselőjelöltje plakátjainak „0 Ft”, illetve „Hende 0” felirattal történő összefirkálása a jelöltnek tulajdonít olyan kompetenciákat, amivel a jelölt ténylegesen nem rendelkezik, a jelölt terhére ró olyan dolgokat, amikhez semmi köze sem volt, és ezzel hamis tényállítást tartalmaz. A Bizottság ezen döntés meghozatala során azt is figyelembe vette, hogy a választásokon első alkalommal induló, a közpénzek szétosztásában szerepet eddig még sohasem vállaló képviselőjelölt plakátján megjelenő felirat milyen összefüggésben jelent meg, milyen az ügy egészével kapcsolatban. A Bizottság álláspontja szerint a feliratok nem függenek össze a jelölt korábbi tevékenységével, nem azok kritizálására irányultak.

A bizottság álláspontja szerint már az a tény, hogy valaki más választási plakátjait összefirkálja, azokat megrongálja, megvalósítja a jogszabálysértést.

A választás tisztaságának alapelvét megsérti az, aki úgy gyakorolja jogait, illetve teljesíti kötelezettségeit, hogy annak eredményeképpen közvetlenül vagy közvetve a választópolgári akarat szabad kifejezését korlátozza, különösen, ha a választókat megteveszti és ezáltal politikai ellenfelei választási esélyeit csökkenti.

A Ve. 140.§-a értelmében kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére. A Bizottság megállapította, hogy a kifogásolt laminált plakátok kampányeszköznek minősülnek. A Bizottság a laminált plakátokon szereplő szöveget megvizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az a választókat megteveszti és ezáltal FIDESZ- KDNP jelöltjének választási esélyeit csökkenti.

A „HENDE TERV” feliratú laminált plakátokon szereplő közlések az időközi választással összefüggésben tett megnyilvánulások, hiszen a 2018. október 14. napjára kiírt időközi önkormányzati képviselőválasztáson a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetek jelöltjével azonos jelölő szervezet jelöltjeként a Parlamentbe jutott országgyűlési képviselő tevékenységét érintő megállapításokat tüntettek fel azokon. Mint a Bizottság már a fentiekben kifejtette, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogukat oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, vagy elferdítésével megkísérlik a választókat megteveszteni, és ezáltal politikai ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni, megvalósítják a Ve. 2.§ (1) bekezdése e) pontjában foglalt alapelv sérelmét.

Mindezek alapján a Bizottság mindkét magatartás vonatkozásában megállapította a jogszabálysértés tényét, hiszen megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelveket.

III.

A kifogást tevő a jogszabálysértés megállapítása mellett kérte, hogy a bizottság tiltsa el a jogsértőt a további jogszabálysértéstől, és szabjon ki bírságot. Annak a kérdésnek az eldöntése, hogy hogy sérült-e a választási eljárás valamely rendelkezése, független attól, hogy azonosítható-e a jogsértés elkövetője. Ezért a Bizottság a jogsértés elkövetője

személyének vizsgálata nélkül tudott döntést hozni a jogszabálysértés tényének megállapítása tárgyában.

A jogszabálysértés megállapításán túli szankciók alkalmazása esetén viszont előkérdés, hogy annak elkövetője ismert-e a kifogás elbírálásakor, hiszen az elkövető személyének ismerete nélkül a kifogást tevő által kért további szankciók nem alkalmazhatók.

A Ve. 218. (1) bekezdése alapján a választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt. A Ve. nem teszi lehetővé, hogy a választási bizottság bizonyítékokat szerezzon be, azokat a kérelmezőnek kell előterjesztenie. A tényállás megállapításához minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. A bizonyítékok körére a Ve. csupán példálózó felsorolást tartalmaz, viszont a bizonyítéknak a releváns tények tekintetében szolgáltatott, illetve az ezek megállapítása érdekében felhasználható adat, irat, okirat, tanúnyilatkozat minősül.

A kifogást tevő a kifogásban a FIDESZ-KDNP képviselőjelöltjének választási plakátjait megrongáló(k) személyét nem jelölte meg, arról csupán úgy nyilatkozott, hogy „ismeretlenek”. Így a Bizottság a rendelkezésére álló dokumentumok, a kifogást tevő által becsatolt bizonyítékok alapján e magatartás elkövetőjének személyét nem tudta megállapítani, így a kifogásnak ezt a részét elutasította.

A Bizottság a laminált plakátok kihelyezője személyazonosságának megállapítása során – bár a kifogás benyújtója nem nevezte meg, csupán annyit rögzített, hogy „ismeretlenek fehér laminált {...} plakátokat ragasztottak a városban található, a mellékletben csatolt cikkben feltüntetett helyekre”. A csatolt http://ugytudjuk.hu/cikk/20180929_hende-tervet-hirdetett-a-momentum-szombathelyre internetes cikk a Momentum Mozgalom közleményét idézte: „a nap további részében aktivistáink több forgalmas csomópontban pultoztak; valamint az Új Hende Terv nevű figyelemfelhívó akciónkat – amely a város több, be nem tartott fejlesztési ígéretének helyszínén kihelyezett tábla – délután megkoronáztuk egy ünnepélyes „Kvázi szalagátvágással”. A cikk tartalmaz helyszíni felvételeket, amiken egyértelműen beazonosíthatók azok a plakátok, amiket a kifogást tevő bizonyítékként becsatolt. A Bizottság arra a megállapításra jutott, hogy a Momentum Mozgalom nyíltan vállalta, hogy a választási kampány során Dr. László Győzöt támogatják, és nemcsak szavakban, hanem tettel is. A Bizottság nemcsak a cikkből szerzett tudomást arról, hogy a Momentum Mozgalom helyezte ki ezeket a laminált plakátokat, hanem a laminált plakátok alján az alábbi felirat olvasható: „Eleged van? momentum.hu/csatlakozz”. Bár a konkrét tevékenységet végző személy, személyek személyazonosságát megállapítani nem lehet, de a fentiekben foglaltak szerint a Bizottság álláspontja szerint a laminált plakátok kihelyezésében a Momentum Mozgalom felelőssége állapítható meg. Mindezek alapján a Bizottság a jogsértő Momentum Mozgalmat eltiltja a további jogsértéstől annak érdekében, hogy a választási kampány a választásig a jogszabályi előírásoknak megfelelően történjen.

Tekintettel arra, hogy a Bizottság megállapította, a Momentum Mozgalom a választási kampány szabályait megszegte, a Bizottság mérlegelési jogkörében – az eset összes körülményét mérlegelve - úgy döntött, hogy bírságot szab ki.

A Ve. 219.§ (1)-(2) bekezdése értelmében a választási bizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit – így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét – veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A bírság legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse, egyébként a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenötszöröse.

A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 430/2016.(XII.15.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdés b) pontja szerint a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alapbér kötelező legkisebb összege (minimálbér) a teljes munkaidő teljesítése esetén 2018. január 1-jétől havibér alkalmazása esetén 138 000 forint. Vagyis a bírság legmagasabb összege – tekintettel arra, hogy itt nem természetes személy a jogsértő - 15x138.000,- Ft, mindösszesen: 2.070.000,- Ft.

A bizottság mérlegelve a Ve. 219.§ (1) bekezdésében foglaltakat, az ügy összes körülményét és azt a tényt, hogy a jogsértő cselekmény az interneten is megjelent, a bírság összegét 50.000 Ft , azaz: ötvenezer forint összegben határozta meg.

A kifogást tevő a kifogásban kérte, hogy a bizottság a FIDESZ-KDNP képviselőjelöltje plakátjainak megrongálása kapcsán kezdeményezze a hatáskörrel rendelkező szerv (rendőrség) eljárását is. A Ve. 44. § (2) bekezdése kimondja, hogy a választási bizottság a tudomására jutott törvénysértés esetén – jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel – kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv eljárását. Mindezekre tekintettel a Bizottság a rongálás miatti az eljárás kezdeményezése tárgyában külön döntést hoz.

E határozat a fentiekben idézett jogszabályokon, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 214. § (1) bekezdésén, a 218.-220.§-án, illetve a 307/P.§ (1) bekezdés b) pontján alapul, a jogorvoslati jogot a Ve. 221.§, 223-224.§, valamint a 307/P.§ (2) bekezdés c) pontja alapján biztosította.

Szombathely, 2018. október 3.

**Dr. Popgyákunik Péter sk.
HVB elnöke**